

بسمه تعالی

راهنمای اقامت و کسب و کار در آفریقای جنوبی

تهیه شده توسط موسسه:

Grant Thornton South Africa عضو گروه Grant Thornton International Ltd - ژوئن ۲۰۱۰

ترجمه:

سفارت جمهوری اسلامی ایران در آفریقای جنوبی

اطلاعات مندرج در این مجموعه به منظور ارائه یک نمای کلی از آفریقای جنوبی فراهم شده و قابل اتکا برای برنامه ریزی های جزئی نیست. توصیه میشود برای کسب اطلاعات دقیق و جامع با مشاوران حرفه ای مشورت شود. استفاده از این مطالب در نوشته های دیگر مشروط به ذکر منبع مجاز میباشد.

آفریقای جنوبی دروازه ورود به آفریقای زیر صحرا میباشد

آفریقای جنوبی همچنین با داشتن تولید ناخالص داخلی بیش از دو برابر کل تولید ناخالص کشور های جنوب قاره آفریقا به عنوان موتور محرک این قاره محسوب میشود. این کشور با داشتن زیر ساختهای عالی حمل و نقل و بنادری در کلاس جهانی به نحو مطلوبی برای توسعه تجارت به کشور های جنوب قاره آفریقا آماده شده است.

وزارت تجارت و صنایع آفریقای جنوبی اعتقاد دارد که آفریقای جنوبی کشوری ممتاز از حیث داشتن محیطی مناسب برای کار آفرینی و سرمایه گذاری پویا میباشد. این وزارتخانه همچنین اعتقاد دارد که آفریقای جنوبی به دلیل داشتن زیرساختهای اقتصادی در حد درجه یک جهانی و اقتصاد مبتنی بر بازار ، یکی از کشورهای نو ظهور سطح بالا و امیدوار کننده در جهان بشمار میآید.

یکی از دلایل عمده برای این ادعا که آفریقای جنوبی یکی از کشور های مورد توجه در جهان برای تجارت و سرمایه گذاری میباشد اینست که در این کشور این اطمینان وجود دارد که هرگونه الزامات خاص سرمایه گذاران و تجار بالقوه می تواند تامین شود.

بر اساس گزارش درجه رقابت مندی کشورها در سال های ۲۰۱۰/۲۰۰۹ که توسط مجمع جهانی اقتصاد منتشر شده است آفریقای جنوبی در میان ۱۳۳ کشور در رتبه ۴۵ قرار دارد که بالاترین درجه در میان کشور های زیر صحرا میباشد.

همچنین آفریقای جنوبی در میان ۱۸۳ کشور مورد مطالعه در گزارش " انجام کسب و کار ۲۰۱۰ " بانک جهانی در رتبه ۳۴ قرار گرفته است. در این گزارش برای رتبه بندی کشور ها از حیث سهولت انجام کسب و کار ، عواملی نظیر مشکلات مربوط به وقت و هزینه مورد نیاز برای تامین الزامات مقرر توسط دولت برای شروع یک فعالیت اقتصادی ، بهره برداری از طرح مربوطه ، تجارت ، مسائل مالیاتی و تسویه یک شرکت در نظر گرفته میشود.

در آفریقای جنوبی به دلیل وجود منابع طبیعی غنی و فرصت های تقریباً نامحدود برای صادرات و واردات ، زمینه های سود مند زیادی برای کسب و کار وجود دارد.

در این این راهنما مهمترین مسائل مربوط به حضور در این کشور و انجام کسب و کار مورد اشاره قرار میگیرد.

فهرست مطالب

۲.....	آفریقای جنوبی دروازه ورود به آفریقای زیر صحرا میباشد
۵.....	آفریقای جنوبی در یک نگاه
۷...	انواع شخصیت های حقوقی برای تاسیس یک بنگاه اقتصادی در آفریقای جنوبی
۹.....	نظام بانکی
۹.....	قانون جامع تقویت اقتصادی سیاه پوست ها (B-BBEE)
۱۱.....	نظام مالیاتی
۱۱.....	مبانی مالیات
۱۱.....	قرار دادهای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
۱۲.....	نرخ مالیاتی
۱۲.....	مسائل اصلی پیرامون مالیات بر درآمد
۱۳.....	قواعد تعدیل و تغییر قیمت
۱۴.....	سایر موارد مالیاتی
۱۴.....	مشوق های سرمایه گذاری
۱۴.....	موافقتنامه های تشویق سرمایه گذاری
۱۴.....	مشوقهای مالیاتی
۱۵.....	مشوقهای صادرات
۱۵.....	کنترل ارزی

۱۵ سرمایه گذاری
۱۵ اخذ وام از بانک های آفریقای جنوبی
۱۶ بهره
۱۶ حق الامتیاز
۱۶ حق الزحمه مدیریت و خدمات فنی
۱۷ واردات
۱۷ اتباع خارجی
۱۷ مهاجرت و اقامت
۱۸ مجوزهای موقتی اقامت (Temporary residence permits)
۲۰ مجوز های اقامت دائمی (Permanent residence permit)
۲۲ آفریقای جنوبی : سکوی شیرجه به قاره آفریقا
۲۲ اتحادیه گمرکی کشورهای جنوبی قاره آفریقا (SACU)
۲۳ جامعه توسعه کشورهای جنوبی قاره آفریقا (SADC)
۲۳ قانون فرصت و رشد آفریقا (AGOA)
۲۴ شرکای تجاری آفریقای جنوبی
۲۶ آژانس های دولتی توسعه تجارت و سرمایه گذاری آفریقای جنوبی

آفریقای جنوبی در یک نگاه

مساحت	۱/۲۱۹ میلیون کیلومتر مربع
جمعیت	۴۹/۳۲ میلیون نفر
پول رایج	رند
وقت	GMT+2hrs
نام رسمی	جمهوری آفریقای جنوبی
پایتخت	پرتوریا (اداری) ، کیپ تاون (پارلمانی) و بلوم فوننتین (قضایی)
رئیس دولت	آقای جاکوب زوما
حزب حاکم	کنگره ملی آفریقا (ANC)
نوع حکومت	فدرال شامل یک دولت مرکزی و نه دولت استانی
نظام قانونی	براساس قانون رومن داچ و قانون اساسی سال ۱۹۹۶
زبان	زبان انگلیسی زبان رایج در تجارت ، امور بانکی ، دولتی و اداری است. همچنین ده زبان رسمی دیگر وجود دارد: آفریکانز (زبان سفید پوستان هلندی الاصل) ، اندبله ، خوسو ، زولو ، سسوتو ، نورثرن سوتو ، ستسوانا ، سیسواتی ، چیوندا و خیتسونگا
تولید ناخالص داخلی	۲۴۵۰ میلیارد رند به قیمت های جاری

تولید ناخالص سرانه در سال ۲۰۰۹	۴۹۶۹۶ رند
رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۹	-۱/۸٪
صادرات	طلا، مواد معدنی، الماس، فلزات و محصولات فلزی، مواد غذایی، قطعات اتومبیل
واردات	ماشین الات ، تجهیزات حمل و نقل، کالاهای ساخته شده ، مواد شیمیایی و نفت
شرکای اصلی تجاری	چین ، فرانسه ، آلمان ، ژاپن ، انگلستان و آمریکا

انواع شخصیت های حقوقی برای تاسیس یک بنگاه اقتصادی در آفریقای جنوبی

در آفریقای جنوبی فعالیت های اقتصادی می تواند در چار چوب شخصیت های حقوقی زیر صورت پذیرد.

- شرکتهای سهامی خاص یا عام (Companies-Private or Public)
- کلوز کورپوریشن (Close Corporation) (با مسئولیت محدود- بدون هیات مدیره)
- تراست
- ترتیبات قرار دادی (Partnerships و Joint Ventures)
- شعب شرکت های خارجی

توضیحات:

- کلوز کورپوریشن ها تحت قانون کلوز کورپوریشن اداره میشوند. تنها اشخاص حقیقی و آندسته از اشخاصی حقوقی که بعنوان امانت دار از طرف اشخاص حقیقی دیگر می باشند، می توانند عضو یک کلوز کورپوریشن باشند لذا این نوع شرکت معمولا چارچوب حقوقی مناسبی برای حضور سرمایه گذاران خارجی نیست.
- یک شرکت سهامی در آفریقای جنوبی می تواند عام باشد که در اینصورت در آخر نام شرکت واژه Limited می آید یا می تواند خاص باشد که در اینصورت در آخر نام شرکت Proprietary Limited یا (LTD) (Pty) می آید. هم شرکت سهامی خاص و هم شرکت سهامی عام تحت قانون شرکتهای آفریقای جنوبی اداره می شوند. حداقل سرمایه ای برای تشکیل شرکتهای خاص و عام مطرح نمی باشد.
- شرکت سهامی خاص شایع ترین نهاد حقوقی برای مبادرت به کسب و کار در آفریقای جنوبی است. برای تاسیس این شرکت وجود یک نفر و یک مدیر کافی است و لزومی به این نیست که این فرد تبعه آفریقای جنوبی باشد.

- یک شرکت وابسته به شرکت خارجی (Subsidiary) به عنوان یک شرکت مقیم آفریقای جنوبی محسوب می شود. مسئولیت حقوقی شرکت مادر، محدود به مقدار سرمایه سهمی تعهد شده است.
- یک شعبه از یک شرکت خارجی به عنوان شرکت خارجی محسوب می شود مشروط به اینکه در آفریقای جنوبی یک دفتر برای انجام کسب و کار تاسیس شده باشد یا یک دارایی غیر منقول را مالک شده باشد و به همین عنوان ثبت شده باشد.
- مسئولیت حقوقی یک شعبه محدود به دارایی های آن در آفریقای جنوبی نیست.
- هم شرکت های آفریقای جنوبی و هم شرکت های خارجی مشمول مفاد قانون شرکت ها هستند.
- یک شعبه شرکت خارجی متعهد به تسلیم تصویر تائید شده اسناد تاسیس شرکت خارجی به همراه ترجمه رسمی آن (در صورت موضوعیت) به زبان انگلیسی است. وجود یک مدیر اهل آفریقای جنوبی برای شعبه شرکت خارجی ضروری نیست ولی باید یک مدیر داخلی محلی وجود داشته باشد.
- دو الزام برای شعبه یک شرکت خارجی عبارتند از: باید گزارش حسابرسی و صورت های مالی سالانه به اداره ثبت شرکت ها تسلیم شود. (صورتهای مالی شرکت اصلی هم باید ارائه شود). در شرایط خاص کسب معافیت از این الزام قابل حصول است ولی باید معافیت مربوطه هر دو سال یک بار تجدید شود.
- ثبت یک شرکت مقیم آفریقای جنوبی به لحاظ سهولت در دسترسی به تسهیلات بانکی و همچنین در موقعیت بهتر قرار گرفتن در زمینه کسب قرار داد های دولتی، به ثبت شعبه ارجحیت دارد.
- قانون جدید ثبت شرکت ها در سال ۲۰۰۸ تصویب شده و انتظار می رود در اواخر سال ۲۰۱۰ یا سال ۲۰۱۱ لازم الاجرا شود. طبق این قانون:
- طبقه بندی جدیدی در مبنای انتفاعی و غیر انتفاعی بودن برای شرکت ها در نظر گرفته شده است

- شرکت های موجود که طبق قانون سال ۱۹۷۳ ثبت شده اند همچنان تداوم خواهند داشت.
- کلوز کوپوریشن های موجود همچنان تداوم خواهند داشت ولی دیگر کلوز کوپوریشن جدیدی ثبت نخواهد شد.
- شرکت های غیر انتفاعی همان هایی هستند که تحت قسمت ۲۱ از قانون قبلی تاسیس شده اند
- شرکت های انتفاعی به شرکتهای خصوصی، مسئولیت شخصی، سهامی عام و شرکت های دولتی تقسیم می شوند.
- الزام به حسابرسی قانونی برای شرکت های کوچک و با مالکیت خصوصی حذف شده است

نظام بانکی

- آفریقای جنوبی جهت ایفای تعهدات بین المللی خود در زمینه مبارزه با جنایت و تروریسم، قوانینی برای مقابله با پول شویی وضع نموده است.
- شناسایی خریدار یکی از ارکان اصلی هر نظام مقابله با پول شویی است.
- از اول جولای ۲۰۰۳، بانکهای آفریقای جنوبی ملزم می باشند قبل از افتتاح حساب برای مشتریان جدید خود، از این مشتریان اطلاعات و اسناد خاصی مطالبه نمایند. نوع این اطلاعات و اسناد بسته به اینست که مشتری مربوطه تبعه آفریقای جنوبی باشد یا خارجی، حساب شخصی باشد یا مربوط به یک شرکت یا موسسه، نوع شرکت کلوز کوپوریشن باشد یا تراست، یا پذیرفته شده در بورس باشد و یا سایر موارد.

قانون جامع تقویت اقتصادی سیاه پوستان ها (B-BBEE)

قانون تقویت اقتصادی سیاه پوستان یک ابتکار توسط دولت آفریقای جنوبی برای تغییر و دگرگونی اقتصادی به منظور مشارکت واقعی و قابل توجه سیاه پوستان در فعالیت های اقتصادی است.

جمعیت سیاه پوست شامل بومی های آفریقای جنوبی، رنگین پوستان (شامل چینی ها) و هندی تبار هایی که بواسطه تولد در آفریقای جنوبی یا تولد اجدادشان در آفریقای جنوبی، تبعه آفریقای جنوبی بشمار می آیند، است.

کلیه شرکتها و سازمان ها یی که با دولت داد و ستد دارند باید اعتبارنامه خود در رابطه با اجرای قانون تقویت اقتصادی سیاهان را ارائه نمایند. این اعتبار نامه مبتنی بر شاخص ها و اهداف قابل سنجشی است که بر اساس هفت عامل طبقه بندی می شود. (عواملی از قبیل تعداد کارکنان سیاه پوست، سهام متعلق به سیاه پوست ها، تعداد مدیران سیاه پوست و ...). با این حال میزان قبول و اجرای این قانون توسط شرکت ها اختیاری است.

اگر یک شرکت علاقمند به عرضه کالا و خدمات به بخش عمومی، سازمان های دولتی و موسسات عمومی باشد و یا علاقمند به اخذ مجوز ها و امتیازات از دولت و شرکت در مناقصات دولتی باشد در این صورت چنین شرکتی ملزم به ارائه اعتبار نامه مربوطه به قانون تقویت اقتصادی سیاه پوست ها است.

بخش خصوصی، موسسات غیر دولتی و سایر ارگان های ذیربط تشویق می شوند که به هنگام کسب و کار دستور العمل های مربوط به تقویت اقتصادی سیاه پوست ها را که در راستای اهداف دولت ضروری است، به کار گیرند. در واقع یک شرکت باید جهت کسب تائیدیه وضعیت خود از لحاظ درجه تطابق با مقررات تقویت اقتصادی سیاه پوست ها از یک موسسه بررسی کننده معتبر اقدام نماید. وضعیت یک شرکت از لحاظ میزان تطابق با مقررات B-BBEE در یکی از هشت گروه ممکن طبقه بندی می شود که حداقل امتیاز لازم برای پائین ترین گروه (حداقل مشارکت) ۳۰ می باشد.

هفت عامل که بر اساس آن درجه B-BBEE تعیین می شود عبارتند از:

مالکیت ، کنترل مدیریت ، سهام کارکنان ، توسعه مهارتهای فنی کارکنان ، خدمات ترجیحی ، توسعه کار آفرینی ، توسعه اقتصادی- اجتماعی

جزئیات شاخص ها و اهداف قابل اندازه گیری در خصوص هر یک از عوامل فوق در وب سایت وزارت تجارت و صنایع آفریقای جنوبی به نشانی www.thedti.gov.za قابل دسترسی است.

دستورالعمل B-BBEE در خصوص عامل مالکیت ، معیار های اندازه گیری متفاوتی برای شرکت های چند ملیتی دارد. این شرکت ها می توانند در خواست کنند تا به جای معیار مالکیت عوامل دیگری نظیر برنامه هایی که در راستای اهداف و اولویت های دولت آفریقای جنوبی دارند ، ایجاد فرصت های شغلی جدید و مشارکت در برنامه های اقتصادی - اجتماعی در نظر گرفته شود. اما مشکل این است که برنامه های جایگزین برای معیار مالکیت که مبتنی بر در صدی از در آمد شرکت چند ملیتی از آفریقای جنوبی است، برای شرکت مربوطه دشوار بوده و گران تمام می شود. با این وجود یک شرکت چند ملیتی می تواند از معیار مالکیت چشم پوشی کند و تقاضا نماید که صرفا بر اساس شش معیار دیگر درجه B-BBEE آن شرکت محاسبه شود.

نظام مالیاتی

مبانی مالیات

- مالیات اتباع آفریقای جنوبی بر اساس در آمد های آنها از کل دنیا وضع می شود.
- از اتباع سایر کشور ها بر اساس در آمد های آنها که در آفریقای جنوبی کسب شده مالیات اخذ می شود.
- یک شرکت، شرکت آفریقای جنوبی محسوب می شود اگر در آفریقای جنوبی ثبت شده باشد یا دفتر مدیریت در آفریقای جنوبی داشته باشد.
- یک شخص ، مقیم آفریقای جنوبی محسوب می شود اگر مقیم معمولی آفریقای جنوبی باشد یا بصورت فیزیکی برای تعداد روزهای معینی در طی پنج سال در این کشور حضور داشته باشد.
- هر شخص که بر اساس یک قرار داد اجتناب از اخذ مالیات مضاعف ، مقیم یک کشور دیگر تلقی می شود، مقیم آفریقای جنوبی تلقی نخواهد شد.

قرار دادهای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف

- آفریقای جنوبی با اغلب شرکای تجاری خود قرار داد اجتناب از اخذ مالیات مضاعف امضاء نموده است (از جمله جمهوری اسلامی ایران)

- بر اساس قرار داد های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف یک تبعه خارجی در آفریقای جنوبی فقط وقتی مشمول اخذ مالیات می شود که در این کشور یک کسب و کار دائمی داشته باشد (توجه شود که در موارد خاص مثل مالیات بر حقوق استثناء هایی وجود دارد).

نرخ مالیاتی

- در حال حاضر از شرکت های آفریقای جنوبی با نرخ ۲۸٪ مالیات اخذ می شود. (مالیات بر درآمد شرکت)
- مالیات ثانویه بر درآمد شرکت ها (نه سهامداران) بر مبنای ۱۰٪ نسبت به سود سهام اظهار شده منهای سود سهام دریافتی در دوره مربوطه (از سایر شرکتها) می باشد. مالیات ثانویه در سال ۲۰۱۱/۲۰۱۲ حذف و بجای آن مالیات بر سود سهام سهامداران اخذ خواهد شد.
- شعب شرکتهای خارجی در آفریقای جنوبی از دوره مالی منتهی به ۳۱ مارس سال ۲۰۰۸ به بعد با نرخ ۳۳٪ مالیات می پردازند ولی از مالیات ثانویه معاف هستند.
- مالیات بر منابع سرمایه ای با نصف نرخ یعنی ۱۴٪ برای شرکت های آفریقای جنوبی و ۱۶/۵٪ برای شعب شرکتهای خارجی اخذ می شود.
- از درآمد اشخاص حقیقی بر اساس نرخ پلکانی مالیات اخذ می شود. حداقل نرخ برای درآمد صفر تا ۱۳۲ هزار رند است که ۱۸٪ در آمد می باشد. حداکثر نرخ هم مربوط به طبقه با درآمد بیشتر از ۵۲۵ هزار رند می باشد که معادل ۱۵۲۹۶۰ رند و ۴۰٪ درآمد بیشتر از ۵۲۵ هزار رند است.
- مالیات بر منابع سرمایه ای اشخاص حقیقی بر مبنای ۲۵٪ نرخ اولیه یعنی ۱۰٪ اخذ می شود. استثنای خاص در این مورد وجود دارد.

مسائل اصلی پیرامون مالیات بر درآمد

- بهره پرداختی به وام دهندگان خارجی مشمول مالیات نمی شود مگر وام دهنده در آفریقای جنوبی یک دفتر دائمی داشته باشد.

- سود سهام پرداختی به سهام داران خارجی مشمول مالیات نمی شود.
- مالیاتی با نرخ ۱۲٪ از حق امتیاز پرداختی به خارجیان اخذ می شود (نرخ این مالیات می تواند بر اساس مفاد قرار داد اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با کشور مربوطه کاهش یابد)
- در آفریقای جنوبی قواعد مربوط به تعدیل و تغییر قیمت ها توسط اداره مالیات حاکم است.
- در آفریقای جنوبی قواعد مربوطه به سرمایه رقیق حاکم است و نسبت بدهی به سهام نباید بیشتر از ۳ باشد.
- در آفریقای جنوبی مالیات هر سال در سه مرحله در طی سال پرداخت می شود.

قواعد تعدیل و تغییر قیمت

- اداره مالیات آفریقای جنوبی می تواند قیمت های مربوط به معاملات بین المللی بین طرف های مربوطه را به نحوی تغییر دهد که اثر قیمت های غیر واقعی ، که به لحاظ روابط خاص طرفین شکل گرفته ، بر میزان مالیات مربوطه از بین رود . این رویه برای اینست که اطمینان حاصل شود همواره بازدهی منصفانه ای از فعالیت های اقتصادی متناسب با ریسک مربوطه حاصل می شود.
- اگر قیمت های تعیین شده بین طرفهای مختلف از قلمرو های متفاوت بازتابی از قیمت های مستقل و واقعی نباشد در این صورت ممکن است درآمد مشمول مالیات مودی مالیاتی آفریقای جنوبی افزایش یابد.
- اگر اداره مالیاتی به دلیل واقعی نبودن قیمت ها، قیمت های مربوطه را تغییر دهد در اینصورت مالیات اضافی ، بهره و جریمه هم وضع خواهد شد.
- بعلاوه، هرگونه تغییر قیمت توسط اداره مالیاتی به مثابه سود سهام که مشمول مالیات ثانویه با نرخ ۱۰٪ است، در نظر گرفته خواهد شد.

- گرچه طبق قانون تهیه اسناد قیمت الزامی نیست ولی توصیه می شود همواره اسناد قیمت نگهداری شود تا در صورت لزوم برای دفاع از قیمت های اعلام شده به اداره مالیاتی مورد استفاده قرار گیرد.

سایر موارد مالیاتی

- بنگاه های اقتصادی باید به عنوان یک کار فرما در اداره مالیاتی آفریقای جنوبی به ثبت برسند و نظام پرداخت به موازات در آمد (Pay As You Earn – PAYE) باید اجرا و مالیات مربوطه به عنوان حقوق کارکنان بطور ماهیانه از حقوق مربوطه کسر شود. مالیات های تامین اجتماعی نیز باید بر اساس نظام PAYE اخذ شود.
- مالیات بر ارزش افزوده (VAT) به میزان ۱۴٪ ارزش کالا های عرضه شده توسط فروشندگان اخذ می شود.
- عوارض گمرکی و مالیات غیر مستقیم نیز وجود دارد.
- مالیات انتقال اوراق بهادار به میزان ۰/۲۵٪ می باشد. این مالیات مشمول سهام جدید نمی شود.

مشوق های سرمایه گذاری

موافقتنامه های تشویق سرمایه گذاری

آفریقای جنوبی با تعداد زیادی از کشورها موافقتنامه های تشویق دو جانبه سرمایه گذاری منعقد نموده است (شامل جمهوری اسلامی ایران). جهت دسترسی به لیست مربوطه به وب سایت وزارت تجارت و صنایع آفریقای جنوبی مراجعه شود. (www.thedti.gov.za)

مشوقهای مالیاتی

انواع مشوقهای مالیاتی قابل اعطا است بخصوص در زمینه ذخایر استهلاک دارایی های سرمایه ای. دوره استهلاک ساختمان های هتل ها ۲۰ سال است. برنامه حمایت از گردشگری که تحت اداره برنامه ریزی سرمایه گذاری برای کارآفرینی وزارت تجارت و صنایع مدیریت می شود کمک های نقدی برای طرحهای مربوطه اعطاء می کند.

مشوقهای صادرات

- برای صادرات کالاهای سرمایه ای و خدمات از آفریقای جنوبی، موسسه توسعه صنعتی آفریقای جنوبی تسهیلات اعتباری اعطاء می کند.
- دولت آفریقای جنوبی بخشی از هزینه های صادر کنندگان در زمینه بازار یابی را جبران می کند.
- وزارت تجارت و صنایع به منظور توسعه بازارهای جدید صادراتی به بخش های خاصی کمک های بلا عوض اعطاء میکند.
- تمهیداتی برای استرداد کل یا بخشی از عوارض واردات مواد اولیه و قطعات مورد استفاده در تولید کالا های صادراتی وجود دارد.

کنترل ارزی

سرمایه گذاری

- هیچگونه کنترل ارزی برای افراد غیر مقیم آفریقای جنوبی وجود ندارد.
- شرکت های وابسته به شرکت های خارجی و همچنین شعب شرکت های خارجی در آفریقای جنوبی به عنوان شرکت های مقیم آفریقای جنوبی محسوب میشوند لذا مشمول کنترل ارزی هستند.
- سرمایه گذاری در آفریقای جنوبی میتواند صرفا در قالب سرمایه سهمی یا ترکیبی از سرمایه سهمی و سرمایه وامی (وام سهامدار به شرکت) باشد. در اینصورت اخذ تاییدیه کنترل ارزی لازم است ولی معمولا این موضوع به صورت تشریفاتی انجام می گیرد و خیلی مهم نیست.

اخذ وام از بانک های آفریقای جنوبی

- اخذ وام از بانک های آفریقای جنوبی توسط سرمایه گذاران خارجی با محدودیت هایی مواجه است. حد اکثر وام قابل اخذ از طریق فرمول خاصی تعیین میشود که بستگی به مقدار سرمایه ای دارد که توسط خود سرمایه گذار تامین میگردد (سرمایه سهمی ، سرمایه وامی و سود انباشته). این محدودیت برای شرکت هایی است که ۷۵٪ یا بیشتر

از ۷۵٪ از سهام آنها به سهامداران خارجی تعلق دارد. محدودیت اخذ وام برای اغلب شرکت ها رفع شده ولی در مورد معاملات مربوط به اموال غیر منقول و معاملات مالی خاصی شامل خرید سهام اعمال می شود.

- محدودیت اخذ وام ممکن است برای یک دوره موقتی در شرایط خاص افزایش یابد.
- سود سهام شرکت های وابسته و سود عملیاتی شعب شرکت های خارجی بدون محدودیت قابل انتقال به خارج است مشروط به اینکه این انتقال موجب نشود که شرکت مربوطه بیش از حد مجاز وابسته به وام اخذ شده از بانک های آفریقایی گردد.

بهره

- بهره دریافتی از شرکت (بابت وام سهامدار) قابل انتقال به خارج از کشور است مشروط به اینکه نرخ بهره مربوطه در حد متعارف باشد.
- بهره دریافت شده در آفریقای جنوبی مشمول مالیات نمی شود اگر توسط افراد غیر مقیم آفریقای جنوبی دریافت شده باشد.

حق الامتیاز

- قرارداد های اعطای ليسانس باید به تصویب وزارت تجارت و صنایع برسد.
- نرخ های مورد قبول بین ۲٪ تا ۴٪ برای تولید کالا های مصرفی و تا ۶٪ برای ساخت کالا های سرمایه ای است. پیش پرداخت یا تعیین حد اقل پرداخت حتی اگر قابل جبران باشد ، مجاز نمی باشد مگر در حالتی که نفع بلادرنگ برای شرکت دریافت کننده مثل خدمات آموزشی متصور باشد.
- برای پرداخت های مربوط به حق ليسانس باید ۱۲٪ مالیات کسر شود. این مالیات میتواند طبق مفاد قرارداد های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با کشور اعطاء کننده ليسانس (اگر از قبل منعقد شده باشد) حذف یا کاهش یابد.

حق الزحمه مدیریت و خدمات فنی

- حق الزحمه مدیریت و خدمات فنی اگر در حد متعارف و توجیه پذیر باشد قابل اعطاء به شرکت مادر میباشد.

- حق الزحمه مدیریت مشمول مالیات نیست.
- اگر حق الزحمه پرداختی در قالب یک صورتحساب مناسب انجام گیرد در اینصورت نیازی به اخذ تاییدیه کنترل ارزی نیست. اگر حق الزحمه مدیریت و خدمات فنی به صورت درصدی از فروش محاسبه شود ، قابل قبول نیست.

واردات

- ارز خارجی برای پرداخت بهای واردات بصورت کاملا آزاد قابل دسترسی است. فهرستی از کالا ها که برای واردات آنها مجوز لازم است ، وجود دارد. ولی اغلب کالا ها بدون نیاز به مجوز قابل ورود می باشند. پرداخت برای واردات معمولا در قبال ارائه سند مثبت و ورود کالا یعنی اسناد گمرکی مهر شده مجاز می شود (ولی پیش پرداخت برای واردات قبل از حمل مجاز است).
- همچنین ارز خارجی برای پرداخت هزینه استفاده از خدمات خارجی قابل دسترسی است.
- خرید سلف ارز برای پوشش تعهدات خارجی ممکن است.

اتباع خارجی

- اتباع خارجی می توانند پس انداز خود را پس از پرداخت مالیات مربوطه به خارج از کشور ارسال نمایند.

مهاجرت و اقامت

- وزارت کشور آفریقای جنوبی (South African Department of Home Affairs) متولی رسیدگی ، کنترل و مدیریت مقررات مربوط به اشخاص متقاض کار یا اقامت دائم در آفریقای جنوبی است.
- امور روزمره مربوط به مهاجرت و اقامت در شعب مختلف این وزارتخانه که در اغلب شهر ها وجود دارد ، انجام میشود.
- اخیرا مقررات جدیدی وضع شده که بر اساس آن تصمیم گیری در خصوص درخواست اقامت دائم فقط در اداره مرکزی وزارت کشور انجام میشود لذا ارائه چنین

درخواست هایی به دفاتر محلی این وزارت خانه موجب تاخیر در اعلام نتیجه خواهد شد.

- انواع مختلفی از مجوز های کار و اقامت دائم وجود دارد که فهرست آن به شرح زیر است:

مجوز های موقتی اقامت (Temporary residence permits)

قانون مهاجرت شماره ۱۳ سال ۲۰۰۲ که با قانون شماره ۱۹ سال ۲۰۰۴ اصلاح شده ، مقررات مربوط به مجوز های زیر را تغییر داده است.

مجوز عمومی کار (General work permits):

چنین مجوزی بنا به درخواست کتبی که در آن به مدت و مهارت های متقاضی اشاره شده باشد قابل صدور است.

مجوز های مبتنی بر مهارت های ویژه (Exceptional skills permit):

این نوع مجوز به افرادی که مهارت های خاصی دارند و یک کارفرما برای استفاده از خدمات آنها برای یک دوره مشخص درخواست ارائه نموده است قابل صدور است. بعلاوه چنین افرادی میتوانند خودشان نسبت به درخواست مجوز اقدام نمایند مشروط به اینکه بتوانند در قالب یک صورت حساب بانکی نشان دهند که وجه کافی برای زندگی در آفریقای جنوبی مثلا ۲۰ هزار رند در هر ماه دارند و سایر شرایط را نیز دارا هستند.

مجوز انتقال درون شرکتی (Inter-company transfer permit):

چنین مجوزی به افرادی که در یک شرکت خارجی کار می کنند و درخواست دارند تا در یک شرکت وابسته به آن شرکت یا شعبه آن شرکت در آفریقای جنوبی کار کنند قابل صدور است. این نوع مجوز صرفا برای یک دوره دو ساله قابل صدور است و به هیچ وجه قابل تمدید نیست.

مجوز های شرکتی (Corporate Permits):

این گونه درخواست ها میتواند توسط یک کارفرما همراه اسناد مثبت مبنی بر نیاز به استخدام تعداد مشخصی از افراد جهت یک کار مشخص و برای یک دوره معین ارائه شود.

مجوز های سهمیه ای (Quota permits):

صدور این نوع مجوز ها براساس فهرست اعلام نیاز های منتشر شده برای مهارت های کمیاب صورت میپذیرد. چنین فهرست هایی از طریق نمایندگی ها آفریقای جنوبی در خارج از کشور و همچنین ادارات وزارت کشور قابل تهیه است.

مجوز های کسب و کار (Business permits – Self- employed permits):

متقاضیان راه اندازی یک کسب و کار در آفریقای جنوبی باید نسبت به درخواست مجوز کسب و کار (self- employed) اقدام نمایند. لازمه این کار اینست که متقاضی مربوطه نسبت به راه اندازی یک واحد کسب و کار که در آن حداقل پنج نفر از اتباع آفریقای جنوبی یا افراد مقیم دائمی این کشور استخدام و آموزش دیده شوند ، اقدام نماید. همچنین چنین درخواستی باید متضمن حداقل سرمایه گذاری به میزان ۲/۵ میلیون رند (بصورت سرمایه سهمی) و فوایدی مشخص برای اقتصاد آفریقای جنوبی باشد . همچنین لازم است که یک حسابدار مجاز (Chartered Accountant) تایید نماید که متقاضی مربوطه توانایی تامین الزامات وزارت کشور در خصوص حداقل سرمایه گذاری را دارد.

مجوز های پزشکی (Medical permits):

این نوع مجوز به منظور اقامت در آفریقای جنوبی برای درمان در یک بیمارستان خصوصی یا دولتی یا هر موسسه درمانی معتبر دیگر صادر میشود.

مجوز های فامیلی (Relative permits):

این نوع مجوز اقامت به افرادی که فامیل درجه یک آنها شهروند یا مقیم دائم آفریقای جنوبی هست صادر میشود مشروط به اینکه فامیل درجه یک مربوطه توان مالی کافی داشته باشد.

مجوز های مبادله ای (Exchange permits):

این نوع مجوز برای اقامت موقتی اشخاصی که در برنامه های دوجانبه سازمان ها و موسسات فرهنگی ، اقتصادی و اجتماعی آفریقای جنوبی با موسسات مشابه خارجی شرکت می کنند در نظر گرفته شده است.

مجوز های تحصیلی (Study permits):

اشخاصی که متقاضی تحصیل در آفریقای جنوبی هستند باید گواهی پذیرش از یک موسسه آموزش عالی ارائه نمایند. در این گواهی باید قید شود که تحصیل آنها در آفریقای جنوبی بر وضعیت تحصیلی یک دانش آموز اهل آفریقای جنوبی لطمه نخواهد زد. مدت این نوع مجوز اقامت متناسب با طول دوره آموزشی مربوطه خواهد بود.

مجوز برای افراد باز نشسته (Retired person's permits):

یک شخص بازنشسته میتواند برای اقامت موقت در آفریقای جنوبی درخواست نماید مشروط بر اینکه بتواند مدارکی ارائه نماید که نشان دهد ماهانه حداقل معادل ۲۰ هزار رند مستمری بازنشستگی دریافت میکند یا به میزانی ثروت دارد که ماهانه به مقدار ۲۰ هزار رند از محل آن ثروت درآمد کسب میکند. مبلغ مذکور می تواند ترکیبی از منابع زوجی باشد که با هم متقاضی اقامت هستند.

مجوز های اقامت دائمی (Permanent residence permit)

اقامت مستقیم (Direct residence):

این نوع مجوز شامل اشخاصی می شود که برای چند سال بطور کامل مجوز کار داشته اند و برای یک کار دائمی پیشنهاد دریافت نموده اند یا همسر یک تبعه یا مقیم دائم آفریقای جنوبی هستند.

پیشنهاد شغل دائمی (Permanent offer of employment):

متقاضی چنین مجوزی باید یک پیشنهاد شغل دائمی داشته و شغل مربوطه جزء فهرست منتشره در روزنامه رسمی دولتی باشد.

مهارت های فوق العاده (Extraordinary skills or qualifications):

این نوع مجوز در مورد اشخاصی است که برای وزارت کشور آفریقای جنوبی نشان داده اند که دارای مهارت شغلی خاصی هستند که در این کشور وجود ندارد.

راه اندازی یک کسب و کار (Business category):

این نوع مجوز در مورد اشخاصی است که قصد نموده اند یک کسب و کار در آفریقای جنوبی راه اندازی کنند یا در یک کسب و کار موجود سرمایه گذاری نمایند. در این مورد یک حسابدار

مجاز باید تایید کند که فرد مربوطه توانایی اجابت شرایط سرمایه گذاری مورد نظر وزارت کشور آفریقای جنوبی را دارد.

مجوز فامیلی (Relative category):

این نوع مجوز اقامت به افرادی که فامیل درجه یک آنها شهروند یا مقیم دائم آفریقای جنوبی هست صادر میشود مشروط به اینکه فامیل درجه یک مربوطه توان مالی کافی داشته باشد.

مجوز برای افراد بازنشسته (Retired person's permits):

یک شخص بازنشسته میتواند برای اقامت موقت در آفریقای جنوبی درخواست نماید مشروط بر اینکه بتواند مدارکی ارائه نماید که نشان دهد ماهانه حداقل معادل ۲۰ هزار رند مستمری بازنشستگی دریافت میکند یا به میزانی ثروت دارد که ماهانه به مقدار ۲۰ هزار رند از محل آن ثروت درآمد کسب میکند. مبلغ مذکور می تواند ترکیبی از منابع زوجی باشد که با هم متقاضی اقامت هستند.

اقامت همسر (Spousal category):

یک فرد خارجی میتواند پنج سال پس از ازدواج با یک تبعه آفریقای جنوبی یا داشتن شریک زندگی (Life partner) اهل آفریقای جنوبی نسبت به درخواست مجوز اقامت دائم به دلیل داشتن همسر اهل آفریقای جنوبی یا داشتن شریک زندگی اهل آفریقای جنوبی اقدام نماید.

فرزند تبعه یا مقیم دائم آفریقای جنوبی (Child of South African or permanent resident):

یک تبعه یا مقیم دائم آفریقای جنوبی میتواند برای اقامت دائم فرزند خود که زیر ۲۱ سال باشد اقدام کند. با این حال ، چنین مجوزی باطل خواهد شد اگر فرزند مربوطه طی دو سال پس از وارد شدن به سن ۲۱ سالگی راسا نسبت به ارائه درخواست تایید اقامت دائم خودش اقدام نکند. قبلا ارائه چنین درخواستی لازم نبود.

مجوز های سهمیه ای (Quota category):

شغل مورد نظر متقاضی این نوع مجوز باید در فهرست منتشره در روزنامه رسمی باشد.

آفریقای جنوبی : سکوی شیرجه به قاره آفریقا

آفریقای جنوبی با تولید بیش از ۴۰ درصد از تولید صنعتی قاره آفریقا و داشتن ۵۰ درصد قدرت خرید قاره آفریقا به عنوان موتور محرک این قاره بشمار می‌آید. تولید ناخالص داخلی آفریقای جنوبی ۲۵ درصد کل تولید ناخالص داخلی قاره آفریقا است.

آفریقای جنوبی با داشتن زیر ساختار های عالی حمل و نقل و دوبندر در سطح استاندارد های جهانی در شهر های دربان و ریچاردز بی به عنوان دروازه ورود به کشور های زیر صحرا محسوب میشود. بندر دربان در واقع شلوغ ترین بندر در کل قاره آفریقا و بزرگترین بندر تخلیه و بارگیری کانتینر در نیمکره جنوبی زمین میباشد که ماهانه ۲/۶ میلیون کانتینر در آن جابجا می شود.

آفریقای جنوبی یکی از اعضای بنیان گذار قرارداد عمومی تعرفه و تجارت (GATT) در سال ۱۹۴۷ و یکی از اعضای فعال سازمان جهانی تجارت (WTO) است. در طی یک دهه گذشته آفریقای جنوبی موانع غیر تعرفه ای تجارت را حذف و نرخ تعرفه واردات را کاهش داده که این موجب افزایش سطح رقابت مندی این کشور در سطح جهان شده است.

آفریقای جنوبی یکی از اعضای بانک توسعه آفریقا ، اتحادیه گمرکی کشور های جنوبی آفریقا (SACU) و جامعه توسعه کشور های جنوبی آفریقا (SADC) است.

آفریقای جنوبی در تعدادی ترتیبات تعرفه ترجیحی هم بصورت دوجانبه و هم به صورت چند جانبه مشارکت دارد. آفریقای جنوبی تحت قرارداد منطقه آزاد تجاری بین آفریقای جنوبی و اتحادیه اروپا دسترسی ترجیحی به بازار های اروپایی دارد. همچنین این کشور به دسترسی ترجیحی به بلوک تجاری مرکوسور (MERCOSUR) دارد.

اتحادیه گمرکی کشور های جنوبی قاره آفریقا (SACU)

- آفریقای جنوبی یکی از اعضای ساکو است که بر اساس آن دسترسی آزاد و بدون تعرفه و سهمیه به بازار های سایر اعضای ساکو دارد.
- کشور های عضو ساکو عبارتند از: نامیبیا ، بوتسوانا ، آفریقای جنوبی ، سوازیلند و لسوتو.

جامعه توسعه کشور های جنوبی قاره آفریقا (SADC)

- کشور های عضو سادک عبارتند از: آنگولا ، بوتسوانا ، جمهوری دموکراتیک کنگو ، لسوتو ، ملاوی ، موریس ، موزامبیک ، نامیبیا ، ماداگاسکار ، سیشل ، آفریقای جنوبی ، سوازیلند ، تانزانیا ، زامبیا و زیمبابوه.
- پرتکل تجاری سادک به عنوان بخشی از راهبرد توسعه صنعتی ، تقویت تجارت و سرمایه گذاری و آزاد سازی تجارت کالا و خدمات بین کشور های عضو ایجاد شده است.

قانون فرصت و رشد آفریقا (AGOA)

- بر اساس این قانون کشور های واجد شرایط زیر صحرا دسترسی آزاد و بدون تعرفه و سهمیه به بازار آمریکا برای صادرات لباس تولید شده در قاره آفریقا و از پارچه و نخ تولیدی آفریقا یا آمریکا دارند.
- این قانون همچنین منافع تجارت بدون تعرفه ناشی از نظام ترجیحات عمومی شده آمریکا را به طیف گسترده ای از محصولات (بالغ بر ۷۰۰۰ محصول) شامل البسه ، منسوجات ، شراب ، محصولات کشاورزی ، فولاد و قطعات خاص اتومبیل بسط می دهد.

شرکای تجاری آفریقای جنوبی

بیست مقصد اول صادرات آفریقای جنوبی در سال ۲۰۰۹ (هزار رند)			
ردیف	کشور	سال ۲۰۰۹	درصد از کل صادرات
۱	چین	۴۸,۶۸۶,۳۲۵	۱۱/۱
۲	آمریکا	۴۱,۳۱۷,۵۷۴	۹/۴
۳	ژاپن	۳۳,۹۷۴,۶۵۱	۹
۴	آلمان	۳۲,۴۵۶,۸۶۴	۸/۷
۵	انگلستان	۲۵,۳۵۰,۲۰۹	۵/۵
۶	هندوستان	۱۸,۱۲۷,۴۵۴	۴/۷
۷	هلند	۱۸,۴۵۵,۶۸۳	۳/۶
۸	زیمبابوه	۱۳,۲۹۵,۳۷۰	۳
۹	سوئیس	۲۱,۳۴۸,۹۳۶	۲/۸
۱۰	موزامبیک	۱۲,۹۹۴,۲۲۳	۲/۵
۱۱	کره جنوبی	۷,۷۲۱,۹۳۲	۲/۵
۱۲	ایتالیا	۹,۰۷۸,۹۷۳	۲/۴
۱۳	بلژیک	۱۰,۵۶۰,۱۷۵	۲/۳
۱۴	زامبیا	۱۱,۲۴۴,۸۳۵	۲/۲
۱۵	اسپانیا	۸,۸۴۸,۲۲۲	۱/۷
۱۶	تایوان (چین)	۶,۹۱۸,۲۲۰	۱/۷
۱۷	استرالیا	۶,۱۰۱,۰۰۷	۱/۴
۱۸	هنگ کنگ (چین)	۷,۹۱۹,۹۴۹	۱/۳
۱۹	فرانسه	۶,۱۷۲,۷۴۳	۱/۳
۲۰	کنیا	۷,۱۰۶,۱۹۴	۱/۲

منبع : وزارت تجارت و صنایع آفریقای جنوبی

بیست مبداء اول واردات آفریقای جنوبی در سال ۲۰۰۹ (هزار رند)			
ردیف	کشور	سال ۲۰۰۹	درصد از کل واردات
۱	چین	۷۰,۸۰۹,۴۵۵	۱۳/۱
۲	آلمان	۶۳,۲۵۶,۳۳۶	۱۲/۲
۳	آمریکا	۴۱,۵۸۳,۹۵۱	۶/۷
۴	ژاپن	۲۶,۳۲۱,۶۱۶	۵/۲
۵	عربستان سعودی	۲۶,۶۵۰,۹۱۹	۴/۶
۶	انگلستان	۲۱,۵۹۶,۷۲۸	۴/۱
۷	آنگلا	۱۱,۶۵۹,۳۲۴	۳/۵
۸	ایران	۲۲,۱۰۹,۶۷۹	۳/۴
۹	هندوستان	۱۵,۴۱۶,۹۰۴	۳/۳
۱۰	فرانسه	۱۷,۰۲۲,۰۳۷	۳/۲
۱۱	سوئد	۹,۳۹۵,۶۸۷	۲/۵
۱۲	ایتالیا	۱۳,۶۷۴,۸۸۸	۲/۴
۱۳	تایلند	۱۲,۱۳۱,۳۴۲	۲/۱
۱۴	کره جنوبی	۹,۶۵۹,۳۵۳	۲/۱
۱۵	نیجریه	۱۵,۵۹۹,۸۰۷	۲/۱
۱۶	اسپانیا	۶,۵۰۲,۹۷۲	۱/۸
۱۷	استرالیا	۹,۲۱۰,۸۴۹	۱/۸
۱۸	هلند	۹,۸۵۳,۷۳۱	۱/۷
۱۹	برزیل	۱۰,۵۹۰,۵۶۵	۱/۷۱.۷۰٪
۲۰	بلژیک	۷,۸۹۶,۲۲۵	۱/۶

منبع : وزارت تجارت و صنایع آفریقای جنوبی

آژانس های دولتی توسعه تجارت و سرمایه گذاری آفریقای جنوبی

وزارت تجارت و صنایع آفریقای جنوبی :

DTI (Department of Trade & Industry)
T +27 (12) 394-9500 F +27 (12) 394-9501
W www.thedti.gov.za

آژانس تشویق سرمایه گذاری دربان:

DIPA (Durban Investment promotion Agency)
T +27 (31) 336-2540 F +27 (31) 336-2641
E info@dipa.co.za W www.dipa.co.za

موسسه توسعه استان کیپ شرقی:

ECDC (Eastern Cape Development Corporation)
T +27 (43) 704-5600 F +27 (43) 704-5700
E info@ecdc.co.za W www.ecdc.co.za

موسسه توسعه استان فری استیت:

FDC (Free State Development Corporation)
T +27 (51) 400-0800 F +27 (51) 447-0929
E ceopa@fdc.co.za W www.fdc.co.za

آژانس توسعه استان خاتنگ:

GEDA (Gauteng Economic Development Agency)
T +27 (11) 833-8750 F +27 (11) 833-8930
E info@geda.co.za W www.geda.co.za

موسسه توسعه سرمایه گذاری استان شمال غربی:

Invest North West
T +27 (0) 14-594-2570 F +27 (0) 14-594-2575/6
E inw@inw.org.za W www.inw.org.za

آژانس توسعه شهر ژوهانسبورگ:

JDA (Johannesburg Development Agency)
T +27 (11) 688-7851 F +27 (11) 688-7899

E info@jda.org.za W www.jda.co.za

آژانس توسعه تجارت و سرمایه گذاری استان لیمپوپو:

Limpopo Trade & Investment Agency
T +27 (15) 295-5171 F +27 (15) 295-5179
E saul@til.co.za W www.til.co.za

آژانس رشد اقتصادی استان ام پومالانگا:

MEGA (Mpumalanga Economic Growth Agency)
T +27 (11) 440-5757 F +27 (11) 440-5745
E paresh@mega.gov.za W www.mega.gov.za

مؤسسه توسعه تجارت و سرمایه گذاری استان کوازولو ناتال:

TIKZN (Trade & Investment KwaZulu-Natal)
T +27 (31) 368-9600/7050 F +27 (31) 368-5888
E info@tikzn.co.za W www.tikzn.co.za

آژانس تشویق تجارت و سرمایه گذاری استان کیپ غربی:

WESGRO (Western Cape Investment & Trade Promotion Agency)
T +27 (21) 487-8600 F +27 (21) 487-8700
E info@wesgro.co.za W www.wesgro.co.za